

**Македонски информативен центар за
животна средина**

**Годишен извештај за активности за
2010 година**

Скопје, 24.12.2010

Годишен извештај за активности на Македонски информативен центар за животна средина за 2010 година

ВОЗДУХ

Обработка на податоци

- Прибирање обработка и анализа на податоци за емисии во воздухот (секој месец се доставуваат податоци од ОКТА, УСЈЕ, РЕК-Битола и други, како и мерења од централната лабораторија на повеќе деловни субјекти)
- Прибирање, обработка и анализа на податоци за квалитет на амбиентниот воздух добиени од Заводите за здравствена заштита, од УХМР, од поединечни извори на емисија кои го следат квалитетот на воздухот (ОКТА; РЕК Битола, и мерења од централната лабораторија)
- Обработка на податоците за квалитет и емисии во воздухот во форма за потребите на: SOER2010, Национални индикатори за 2009, Статистички извештаи и потребите на Управата за животна средина (Одделение за ИСКЗ) при подготвката и издавањето на А-ИСКЗ дозволите

Државен автоматски мониторинг систем за квалитет на амбиентен воздух

Одржување на ДАМСКВ

Редовно одржување на 15 мониторинг станици и 6 нисковолуменски и 4 високоволуменски семплери кои служат за одредување на концентрацијата на суспендирани честички со големина до 10 микрометри и тешки метали во воздух

- промена на филтри и чистење на мрежичките од сите анализатори,
- мануелна калибрација во две точки на анализаторите во станиците,
- нивно подесување и проверка на боците со калибрационен гас,
- испуштање на кондензираната вода од калибраторот и компресорот,
- замена на неисправните делови како и нивна поправка,
- проверка на софтверот и негово подесување,
- проверка на системот за климатизација и подесување на внатрешната температура.

Калибрациона лабораторија

- Калибрација на еталонските анализатори со статички калибрационен систем

- Калибрација на анализаторите од Автоматските мониторинг станици во повеќе точки со секундарниот динамички калибрационен систем, 2(два) пати годишно и после секој извршен сервис на инструментите,
- Одредување на степен на корелација помеѓу примарниот статички калибрационен систем и секундарниот динамички калибрационен систем;
- Анализа на податоците добиени од калибрацијата на мерните инструменти;
- Процес на калибрација на анализаторите со Gas Transfer Standard (употреба на гасни смеси со ниска и точно одредена концентрација);
- Одредување на степен на корелација помеѓу примарниот статички калибрационен систем и калибрацијата со Gas Transfer Standard;
- Процес на калибрација на анализаторите со Field Calibrator;
- Одредување на степен на корелација помеѓу примарниот статички калибрационен систем и калибрацијата со Field Calibrator.

Административни документи

- Изготвување на Оперативна годишна програма за работа на ДАМСКВ
- Изготвување на Годишна листа на резервни делови потребни за работа на Државниот автоматски мониторинг систем за квалитет на воздух и калибрациона лабораторија
- Изготвување на Годишна листа на неопходни гасни смеси за калибрација за потребите на ДАМСКВ и калибрационата лабораторија
- Изготвување на Спецификација за годишно осигурување на системот
- Изготвување на Годишен план за одржување и сервисирање на државниот автоматски мониторинг систем за квалитет на воздух
- Изготвување на пасош за секоја мониторинг станица посебно
- Редовно сервисирање и одржување на теренското возило LAND ROVER DEFENDER

Валидација, анализа и соодветна обработка на податоците

- Валидација, анализа и соодветна обработка на податоците од мониторинг станиците кои пристигнуваат во Централната станица

Известување кон ЕЕА и UNECE

- Ажурирање на CORINAIR инвентарот по сите сектори за 2008 година, подготовка на Информативен извештај за инвентарот и рапортирање на истите до ЕЕА и UNECE/CLRTAP

- Известување во однос на барањата на UNFCCC и испраќање на GHG инвентарот од втората комуникација за климатски промени
- Секоја година во октомври податоците за квалитет на воздух се испраќаат до ЕЕА (Европската агенција за животна средина) - Европскиот тематски центар за воздух и климатски промени во формат DEM (Data Exchange Module) во базата на податоци (AIRBASE)
- Посебно се обработуваат податоците за озон, од април до септември и се испраќаат до ЕЕА - Европскиот тематски центар за воздух и климатски промени, според Директивата 2002/3/ЕС за озонот во амбиентниот воздух

Законска регулатива за воздух

Во текот на 2010 година беа подготвени од технички аспект и донесени следните подзаконски акти:

- Правилник за количините на горните граници-плафоните на емисиите на загадувачките супстанции со цел утврдување на проекции за одреден временски период кои се однесуваат на намалувањето на количините на емисиите на загадувачките супстанции на годишно ниво (Службен весник на Република Македонија бр. 2/2010)
- Правилник за формата, методологијата и начинот на водење и одржување на катастарот на загадувачи на воздухот(Службен весник на Република Македонија бр. 92/2010)
- Правилник за граничните вредности за дозволените нивоа на емисии и видови на загадувачки супстанции во отпадните гасови и пари кои ги емитуваат стационарните извори во воздухот (Службен весник на Република Македонија бр. 141/2010)
- Закон за изменување и дополнување на Законот за квалитет на амбиентниот воздух (Службен весник на Република Македонија бр. 35/2010)

Донесени се 8 Закони за ратификација на Протоколи кон Конвенцијата за далекосежно прекугранично загадување на воздухот од 1979 година, кон кои има пристапено и ЕУ и со ова РМ ги ратификуваше сите протоколи кон оваа Конвенција:

- Закон за ратификација на Протоколот кон Конвенцијата за далекосежно прекугранично загадување на воздухот од 1979 година за намалување на емисиите на сулфур или на нивното прекугранично пренесување најмалку за 30 проценти (Службен весник на Република Македонија бр. 24/2010);

- Закон за ратификација на Протоколот кон Конвенцијата за далекосежно прекугранично загадување на воздухот од 1979 година за контрола на испуштањето азотни оксиди или за нивно прекугранично пренесување (Службен весник на Република Македонија бр. 24/2010);
- Закон за ратификација на Протоколот кон Конвенцијата за далекосежно прекугранично загадување на воздухот од 1979 година за контрола на емисиите на испарливите органски соединенија или на нивното прекугранично пренесување (Службен весник на Република Македонија бр. 24/2010);
- Закон за ратификација на Протоколот кон Конвенцијата за далекосежно прекугранично загадување на воздухот од 1979 година за долгорочно финансирање на Програмата за соработка за мониторинг и оценување на далекосежното пренесување загадувачки супстанции во воздухот во Европа (ЕМЕП) (Службен весник на Република Македонија бр. 24/2010);
- Закон за ратификација на Протоколот кон Конвенцијата за далекосежно прекугранично загадување на воздухот од 1979 година во врска со понатамошното намалување на емисиите на сулфур (Службен весник на Република Македонија бр. 24/2010);
- Закон за ратификација на Протоколот за тешки метали од 1998 година кон Конвенцијата на UNECE од 1979 година за далекосежно прекугранично загадување на воздухот (Службен весник на Република Македонија бр. 135/2010);
- Закон за ратификација на Протоколот за перзистентни органски загадувачи (ПОПс) од 1998 година кон Конвенцијата на UNECE од 1979 година за далекосежно прекугранично загадување на воздухот (Службен весник на Република Македонија бр. 135/2010);
- Закон за ратификација на Протоколот за намалување на закиселувањето, еутрофикацијата и приземниот озон од 1999 година кон Конвенцијата на UNECE од 1979 година за далекосежно прекугранично загадување на воздухот (Службен весник на Република Македонија бр. 135/2010).

Следните подзаконски акти се подготвени и се во меѓуресорска консултација:

- Правилник за поблиските услови за вршење на определени видови стручни работи во поглед на опрема, уреди, инструменти и соодветни деловни простории кои треба да ги исполнуваат субјектите за мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух;

- Правилник за формата и содржината на образецот за доставување на податоците и формата, содржината и начинот на водење на дневникот за емисии во воздухот;
- Уредба за определување на согорувачките капацитети кои треба да ги превземат мерките за заштита на амбиентниот воздух од загадување, преку намалување на емисиите на одделните загадувачки супстанции во воздухот.

Конвенцијата за прекуграничен пренос на аерозагадувањето - CLRTAP

- Прегледување на пристигнатите материјали-извештаи од работењето на поедини експертски групи (работна група ревизија и преглед, за инвентаризација, за моделирање, за тешки метали, за техно-економски аспекти на загадувањето) на извршното тело на Конвенцијата
- Учество во работните тела на конвенцијата, со предлози за подобрување на документите на конвенцијата (промена и дополна на протоколите кон Конвенцијата)
- Припрема на пропратни документи за ратификација на протоколите

Проекти

Ратификација и имплементација на последните три Протоколи кон Конвенцијата за прекуграничен пренос на аерозагадувањето CLRTAP

- Подготовка и усвојување на Националниот акционен план за ратификација и имплементација на Гетеборшкиот протокол, протоколот за тешки метали и ПОПс протоколот;
- Подготовка на Меморандум за разбирање и план на активности за спроведување на втората фаза на Проектот;
- Потпишување на Меморандум за разбирање од страна на МЖСПП и UNECE во октомври 2010 година

Подготовка на техничка спецификација за опрема за мониторинг на квалитет на воздух и информативен систем за управување со податоци

- Учество во подготовката на техничка спецификација
- Учество во евалуацијата на добиените понуди за тендерот во делегација на ЕУ

Твининг проект „ Зајакнување на капацитет за управување на животна средина на локално и централно ниво во областа на квалитетот на воздухот“

- Кореспонденција со Делегација на ЕУ во врска со избор на твининг партнер
- Подготовка на работниот план и твининг договорот за проектот

- Одржан почетен состанок со техничките експерти од сите инволвирани институции
- Официјална промоција на твининг проектот во Инфо центарот на Делегација на ЕУ
- Одржан првиот Управен Комитет на Твининг проектот (15.12.2010) со учество на претставници од Министерството за здравство, Министерството за транспорт и врски, Министерство за економија, УХМР и претставници на локалната самоуправа од Битола и Скопје, како и СЕП и Делегацијата на ЕУ.

Реализирани активности и постигнати резултати по компонента:

Компонента 1 - Понатамошен развој на легислативата

Во рамките на компонента 1 се подготвија два подзаконски акти, согласно Законот за квалитет на амбиентен воздух:

- Правилник за опремата, уредите, инструментите и соодветните деловни простории кои треба да ги исполнуваат субјектите за вршење на одредени стручни работи за мониторинг на квалитет на амбиентниот воздух.
- Правилник за формата и содржината на обрасците на доставување на податоците од емисиите во амбиентниот воздух од стационарни извори, начинот и временскиот период на доставување согласно капацитетот на инсталацијата, содржината и начинот на водење на дневник на емисии во амбиентниот воздух.

Покрај горенаведените подзаконски акти, во рамките на проектот беа изработени и други правни документи кои се во прва драфт верзија, и тоа:

- Уредба за формата, содржината и начинот на водење и одржување на Националниот Информативен Систем за Животна Средина, формата и содржината на обрасците и условите за поднесување на податоци и информации за состојбата на животната средина
- Упатства за Информацискиот систем за квалитет на воздух
- Амандмани на Законот за квалитет на амбиентниот воздух

Компонента 2 - Зајакнување на административните капацитети за имплементација на легислативата за квалитет на амбиентен воздух

- Подготвена проценка на институциите од централно ниво (МЖСПП, УХМР и ИЈЗ) во однос на нивната организациска структура, комуникација, персонал, потребни обуки, опрема итн, во однос на управувањето на квалитетот на воздухот.
- Подготвена проценка на ЕЛС (Град Скопје, Кавадарци, Битола, Аеродром, Карпош, Берово и Гостивар) во однос на нивната организациска структура,

комуникација, персонал, потребни обуки, опрема итн, во однос на управувањето на квалитетот на воздухот.

Компонента 3 - Зајакнување на административните капацитети за мерење, мониторинг и известување за квалитет на воздух

- Подготвена проценка за достапноста на податоците за квалитет на воздухот од институциите на централно ниво,
- Започната обработка на податоците за прелиминарната оценка и оценката на квалитетот на воздухот за 2010
- Оценка на моменталната состојба со метеоролошки набљудувања
- Оценка на расположливата техничка за имплементација на регионалниот дисперзионен систем за моделирање.

Предлог проект „Борба против загадувањето на воздухот што го загрозува здравјето на луѓето во југоисточна Европа”

- Подготовка на потребна документација за предлог проект “Борба против загадувањето на воздухот што го загрозува здравјето на луѓето во југоисточна Европа”.

ВОДА

1. Собирање и обработка на податоци за квалитет на вода како медиум на животната средина и земјоделието во Република Македонија

Остварен контакт и комуникација со цел добивање на податоци и информации од надлежните установи и институции кои вршат мониторинг на вода како медиум на животната средина. Тука спаѓаат Централна лабораторија за животна средина, Управа за хидрометеоролошки работи при Министерството за земјоделије шумарство и водостопанство, Хидробиолошки завод од Охрид, Републички завод за здравствена заштита на Р. Македонија, Завод за здравствена заштита во Велес.

Собирање, обработка и презентирање на податоците од мониторинг мрежата на УХМР за хидролошка состојба на реките и езерата

- Обработка на дневни податоци за проток на 7 мерни места на реките (Вардар, Треска, Брегалница, Пчиња, Црна Река и Струмица) на месечно и годишно ниво
- Обработка на дневни податоци за водостој на 3 мерни точки на трите природни езера на месечно и годишно ниво

Собирање, обработка и презентирање на податоците од мониторинг мрежата на УХМР за квалитативната состојба на реките од РИМСИС

- Обработка на месечни податоци за 20 мерни места на реките (Вардар, Треска, Брегалница, Црна Река, Пчиња, Лепенец, Црни Дрим, Елешка, Радика, Струмица и Крива Река) за 40 параметри (органолептички показатели, показатели на минерализација, кислородни показатели, нутриенти, опасни и штетни супстанции, катјони и анјони, радиоактивност и сапробиошочки показатели).

Собирање, обработка и презентирање на податоците од мониторинг мрежата на ХБЗ за квалитативната состојба на Охридското и Преспанското Ез.

- Обработка на месечни податоци за мерни места на пелагијалот и литоралот на Охридско и Преспанско Ез. за следните параметри (показатели на минерализација, кислородни показатели, нутриенти, и хлорофил).

Собирање, обработка и презентирање на податоците од мониторинг мрежата на ЗЗЗ - Велес за следење на санитарно хигиенската исправност на водотеците за подрачјето кое согласно Планот за мониторинг на РЗЗЗ е надлежно да го следи.

- Обработка на месечни податоци за мерни места на водните тела кои имаат намена (наводнување и капење), на р. Вардар, Р. Тополка, р. Бабуна и р. Црна, Дојранско Ез. и акумулациите Младост и Тиквеш, за следните параметри (показатели на минерализација, кислородни показатели, нутриенти, органолептички показатели, бактериолошка анализ

Собирање, обработка и презентирање на податоците од физичко-хемиска и бактериолошка анализа на примероци на вода за пиење од 40 мерни пунктови следени од ЈП Водовод и канализација

- Обработка на дневни податоци на месечно и годишно ниво,

2. Собирање и обработка на податоци за емисии во вода вода како медиум на животната средина и земјоделието во Република Македонија

Собирање, обработка и презентирање на податоците од самомониторингот на Компаниите кои доставуваат податоци до МИЦЖС

- Обработка на месечни податоци за квалитет на отпадна вода од компаниите Рек Осломеј и ОКТА и др.

Собирање, обработка и презентирање на податоците од анализите извршени од страна на Централната лабораторија при МЖСПП

- Обработка на податоци за квалитет на отпадна вода од компаниите каде се врши анализа од страна на ЦЛМЖСПП по барање на Инспекција или по барање на компанијата

Известувања кон ЕЕА (Европска агенција за животна средина)

River quality (EWN-1)

- Обработка на податоци за реперезантивните, референтните, флуксните, импакт и поголемите мерни места на реките во Р. Македонија (податоци за мониторинг станиците за кои се известува, податоци за концентрација на нутриенти, податоци за кислородни показатели, податоци за опасни и штетни супстанции, податоци за прокси притисок)

Lake quality (EWN-2)

- Обработка на податоци за реперезантивните, референтните, флуксните, импакт и поголемите мерни места на езерата (податоци за мониторинг станиците за кои се известува, податоци за концентрација на нутриенти, податоци за кислородни показатели, податоци за опасни и штетни супстанции, податоци за прокси притисок)

Groundwater quality (EWN-3)

- Обработка на податоци за реперезантивните, референтните, флуксните, импакт и поголемите мерни места на подземните води (податоци за мониторинг станиците за кои се известува, податоци за концентрација на нутриенти, податоци за кислородни показатели, податоци за опасни и штетни супстанции, податоци за прокси притисок, податоци за пестициди)

Water quantity

- Обработка на податоци за референтните, флуксните, мерни места на реките и податоци за одредени дождомерни станици (податоци за мониторинг станиците за кои се известува, податоци за средногодишен пресечен, максимален и минимален проток на реките, средногодишно пресечно, максимално и минимално количество на дождовна вода по модел Eurowaternet – Quntity)

Water emission

- Обработка на податоци од емиисиите во вода од поголемите индустриски субјекти (податоци од само мониторингот на индустриските субјекти за кои

се известува, податоци за концентрација на нутриенти, податоци за кислородни показатели, податоци за опасни и штетни супстанции, податоци за прокси притисок)

Учество во изработката на Национална Стратегија за води на Република Македонија

- Остварен контакт и комуникација со цел добивање на податоци и информации од надлежните установи и институции кои поседуваат податоци за постоечкиот систем за водоснабдување и третман на отпадни води во Република Македонија и собирање и обработка на истите податоци.
- Обработка на податоци од катастарот за животна средина потребни за изработка на Националната стратегија за вода.

ОТПАД, ПОЧВА И ЗЕМЈОДЕЛИЕ

Анализа и обработканаподатоци

- Собирањенаподатоци и информациизаопасенотпадодиндустрискиконтаминиранителокалитети-жешкиточки, како и другиправни и физичкилицакоисоздават, собираат, транспортираат, депонираатилипреработуваатопасенотпад.
- Собирањенаподатоци и информациизакомунален и другнеопасенотпадоподштините.
- Собирање, обработка и анализанаподатоците и информацииитезамедицинскиотпадвоРепубликаМакедонија и собирање, обработка, анализа на податоци кои ги добиваме од службата за животна средина (клиники и институти).
- Собирањенаподатоци и информациизаизвоз-увоз и транзитнаотпад.
- Ажурирање на веб-страната на Министерството.
- Ажурирањенаиндикаторитезаживотнасредина-комуналенотпад, индикаторитезаминералнигубрива , шумскипожари, употребанасредствазазаштитанарастенијата.
- СоработкасоЕвропскатаагенцијазаживотнасредина и Заедничкиотистражувачкицентар – исполнетибарањатазаизвестувањезаерозија и количинатанаорганичкијаглеродвопочвата.
- Проучувањенадокументи и публикации, подготовказа ЕИОНЕТ состаноквоБерлинзаодржливапродукција и консумација.

Мислења по односно закони и подзаконски акти

- Подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за управување со пакување и отпад од пакување. Давањена мислење за два правилника, како и одредени забелешки и сугестии, кои регулираат прашања поврзани со организацијана базата на податоци и информативниот систем, како и годишните извештаи за видот и количините на пакувања.
- Законот за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатор. Давањена мислење и забелешки за Законот, како и учествона тркалезна маса поврзана со Законот.
- Подготовка на правилникот за ПРТР-дадени забелешки во делот за отпад.

Прект Јакнењена капацитетите на локално и централно ниво за управување со отпадот

- Проучени извештајот за проектот Подготовка на техничка спецификација за опрема за пилот проектот собирањена податоци и системна известување за комунален отпад.
- Работнисостаноци со избрани експерти, посетана цементарница Титан, посетана депонија Дрисла, депонија во општина Кочани, работнисостаноци со претставници од Државен завод за статистика, општина Кочани, јавно претпријатие за управување со отпад во Кочани и др.
- Учество на регионална работилница во Куманово, како и работилница за презентацијана Информативниот систем за управување со отпад.

Проект Мониторинг на хидројаловиштето со системите за евакуација на отпадните води во таложното езеро и системите за евакуација на околните води и нивното влијание врз животната средина потечението на Каменичка река, езерото Калиманци и реката Брегалница

- Давањена мислење по односно првиот, вториот, третиот квартален извештај, како и завршниот и дополнителен извештај, согласно договорот за работа до Министерот, до државниот советник и до извршителите - Универзитет Гоце Делчев Штип.

КонвенцијанаОбединетитеНациизаборбапротивопустинување

- ПроучувањенатретиотНационаленизвештајнаРепубликаМакедонијазаборбаапротивопустинување.
- Подготовказаучество и учествонаработилницавоПрага иБриселкојаопфаќапроучувањенаситедокументивоврскатасоконвенцијата, произлезениодРепубликаМакедонија.
- Одржанработенсостанокво UNDP заможностоодзапочнувањенапроектзаизработканаНационаленакционенпланзаборбапротивопустинување иМетодологијазапишувањенаистиот.Разгледувањеодидеите, приоритетите и можноститезаотпочнувањенадругипроективоврскатасопроблематикатанаопустинување.
- Подготовка и пополнувањенаелектронскиотобразецзачетвртиотциклуснаизвестувањеконКонвенцијата.

БУЧАВА

Обработка на податоци

Прибирање обработка и анализа на податоци за бучава

Законска регулатива за бучава

Во текот на 2010 година беа подготвени од технички аспект и донесени следните подзаконски акти:

- Правилник за поблиската содржина на стратешките карти на бучава и акционите планови за бучава, начинот на изработката и начинот на собирање на податоци за изработка на стратешки карти за бучава и акциони планови за бучава, како и начинот на нивното собирање, чување и евидентирање
- Правилник за начинот на соработката на органите надлежни за изработка на стратешки карти за бучава со органите надлежни за донесување на стратешки карти за бучава од соседната држава
- Уредба за определување на агломерациите, главните патишта, главните железнички пруги и главните аеродроми за кои треба да се подготвуваат стратешки карти за бучава

АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА ИНФОРМАТИЧКАТА ТЕХНОЛОГИЈА

Обезбедување мрежни услуги (LAN и WAN) за потребите на Министерството за животна средина и просторно планирање

- Континуирано администрирање на серверите во Министерството (web, e-mail, file, print, database server).
- Администрација на Active Directory Services.
- Креирање на корисници, доделување на привилегии на мрежни фолдери
- Обезбедување LAN и WAN услуги за МЖСПП
- Обезбедување мрежно поврзување на компјутерите во МЖСПП
- Одржување на компјутерската мрежа
- Обезбедување мрежен пристап до документи
- Обезбедување мрежно печатење
- Инсталирање, конфигурирање, одржување и администрирање на серверите
- Креирање backup
- Обезбедување и одржување на пристап до Интернет
- Обезбедување firewall заштитна мрежата

Network/end-user сервис на местоположението на Министерството

- Администрирање на сервери (DNS, DHCP, AD, file, print, e-mail, anti-virus, database сервер)
- Инсталирање на новонабавена информатичка опрема (компјутери, принтери, скенери и др.) и поврзување на истата во мрежа,
- Инсталирање на софтвер (Windows XP/7 оперативен систем, MS Office, Acrobat Reader, Kaspersky AntiVirus и други апликации) и конфигурирање на работни станици;
- Обезбедување континуирана поддршка (Help desk) за корисниците на системот и навремена хардверска и софтверска интервенција по барање на вработените,
- Други технички интервенции по барање на вработените

Администрирање и публикување на информација на Web порталот на МЖСПП

- Секојдневно редовно одржување и дополнување на содржините на веб страницата на МЖСПП со дневни извештаи за квалитет на амбиенталниот воздух и соопштенија за јавноста;
- Ажурирање на сајтот на МЖСПП – ставање на информации, документи/ закони, подзаконски акти, лиценци, дозволи;
- Конвертирање на документи од Microsoft Word во Adobe PDF формат;

- Проследување на соопштенија по електронска пошта на официјалната e-mail адреса на информативната служба на Владата на РМ;
- Ставање на месечните извештаи за квалитет на амбиентен воздух во РМ на сајтот на МЖСПП;
- Ставање на годишните извештаи за обработка на податоци од областа на животната средина за воздух, вода, бучава, отпад, биодиверзитет и почва за 2009 година;
- Секојдневно редовно прегледување на официјалната e-mail адреса на МЖСПП и препраќање на истите мејлови до вработените во Министерството.

Обезбедување e-mail сервис и поддршка за сите вработени во МЖСПП

- Обезбедување e-mail сервис и поддршка за сите вработени во МЖСПП,
- Администрирање на Lotus Domino (e-mail) серверот
- Регистрирање на нови Lotus Notes корисници – отварање e-mail account-и, креирање e-mail бази, доделување квоти и соодветни кориснички привилегии,
- Креирање групи на корисници,
- Инсталирање/надградба и конфигурирање на Lotus Notes Client на персонални компјутери,
- Ресертифицирање на постоечките корисници,

Обезбедување централизирана заштита од компјутерски вируси со антивирусен пакет Kaspersky Security.

- Деинсталација на administration server и кориснички инсталации за антивирусен пакет Panda Security
- Инсталација на administration server и кориснички инсталации за антивирусен пакет Kaspersky Security
- Обезбедување централизирана заштита од компјутерски вируси
- Секојдневно надградување на заштитата
- Директна интервенција кај заразени клиентски компјутери

EIONET TELEMATIC - Европска мрежа за информирање, набљудување и размена на информации за животната средина на Европската агенција за животна средина

- Одржување на македонскиот јазол од EIONET мрежата на Европската агенција за животна средина
- Администрирање на EIONET TELEMATIC серверот на Р. Македонија

- Администрирање на CIRCA (workgroup софтвер) инсталиран на EIONET серверот

Проект www.uslugi.gov.mk

- Администрирање на делот на услугите кои Министерството за животна средина и просторно планирање на порталот на Владата на РМ www.uslugi.gov.mk ги наведува како услуги кои се достапни на сите правни и физички лица, граѓанските здруженија и други асоцијации
- Редовно прегледување на содржините на порталот www.uslugi.gov.mk запоставени прашања од странана граѓани и здруженија

Техничка поддршка за користење на веб апликациите за Електронска седница и Бизнис процес менаџмент систем за подготовка и доставување на информации за Владините седници

- Неопходни софтверски сетирања за користење на веб апликациите
- Инсталација на софтвер за користење на токен со дигитален потпис
- Администрирање на привилегија за публикување на документи на порталот; креирање на нови подготвувачи и одборувача на документи; комуникација со Генералниот секретаријат на Владата на Република Македонија

Администрација на опрема за имплементација на Single Window проектот на Царинската Управа на РМ

- Континуиран мониторинг на EXIM системот и обезбедување на дигитални сертификати за корисниците на системот од МЖСПП и инсталација на сертификатите на персонални компјутери

Техничка поддршка на Проектот на Влада на РМ за document management system (ЕРДМС)

- Идентификација на бизнис процесите во МЖСПП во координација со избраната фирма EIN SOF задолжена за имплементација на Проектот на Владата на РМ за document management system (ЕРДМС) во МЖСПП
- Завршена обука за администрација на апликацијата за document management system

ОСТАНАТИ АКТИВНОСТИ

НПАА

- Континуирано неделно ажурирање на матрицата за квалитет на воздух
- Подготовка на месечни извешати
- Подготовка на наративен дел и матрица за делот Квалитет на воздух за 2011 година
- Донесен е Закон за ратификација на Протоколот за регистри на загадувачи и пренос на загадувачки материи кон Конвенцијата за пристап до информации, учество на јавноста во одлучувањето и пристап до правдата за прашањата поврзани со животната средина (Архус)
- Во тек е изработка на Правилник за формата, содржината, методологијата и начинот на водењето на Регистарот на испуштање и пренесување на загадувачи.
- Во тек е изработка на Уредба за формирање на државна мрежа за мониторинг на животната средина.

ПРОГРЕС МОНИТОРИНГ

- Подготовка на коресподентни табели и имплементациони табели за директивите (2002/3/ЕЦ, 96/62/ЕЦ, 2004/107/ЕЦ, 2001/80/ЕЦ, 2000/69/ЕЦ, 1999/30/ЕЦ, 2008/50/ЕЦ) - циклус 4
- Подготовка на коресподентни табели и имплементациони табели за директивите (2004/107/ЕЦ, 2001/80/ЕЦ, 2008/50/ЕЦ) - циклус 5

ВОСПОСТАВУВАЊЕ И ОДРЖУВАЊЕ НА ИНТЕГРИРАН КАТАСТАР ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Надградбата и одржување на Катастарот на загадувачи на медиумите на животната средина, е со цел да се добиваат континуирано информации за загадувањата во животната средина, односно за состојбите со количината и квалитетот со отпадните води на одредени локални единици како и на речните сливови и подсливови заради следење на трендовите на основните индикатори за квалитет на водите и на животната средина, како и заради контрола на успешноста на превземените мерки врз основа на соодветни одлуки и решенија на локално и државно ниво.

- Разгледување и определување на формата на прашалници кои се беа дефинирани со изготвувачот на катастарот

- Утврдување на листата на загадувачки материи по секторите кои ќе бидат опфатени со катастарот
- Редовни консултативни состаноци за подобрување на софтверската апликација и следење на работата на ГИМ - изработувачот на катастарот на загадувачи на вода и отпад. Давање на сугестии за подобрување на процесот на собирање на податоци, како и можностите за пребарување на софтверската апликација. Водење на записници.
- Подготовка на информација до влада за прогресот во изработката на Катастрите и картиназагадувачивоРепубликаМакедонија.
- Изготвен информација и пратена на мислење до соодветните институции (Генерален секретар на Влада, Законодавство, Министерство за финансии).
- Информацијата е усвоена од Влада.
- Ревизија на нацрт верзијата од Катастарот на загадувачи за отпадни води и на цврст отпад

Катастар и карта на загадувачи и загадувачки супстанции во воздухот

- Координација при дополнувањето и ажурирањето на катастарот и карта на загадувачи и загадувачки супстанции во воздухот, односно:
  - Идентификација и класификација на изворите на загадување
  - Корекција на емисионите фактори

ИЗВЕШТАИ И ИНФОРМИРАЊЕ

- Секојдневно подготвување на информација за квалитет на воздух согласно податоците добиени од ДАМСКВ, која се доставува до Градскиот центар за известување и тревожење и до Собрание на Град Скопје
- Валидација, анализа и соодветна обработка на податоците од мониторинг станиците кои пристигнуваат во Централната станица
- Подготовка на месечни извештаи од добиените податоци од ДАМСКВ
- Подготовка на текст, табели и графиокони за годишен извештај од обработени податоци за сите медиуми на животната средина.
- Техничка обработка на материјалот во темплејт за публикување
- Изработка на популарни брошури од обработени податоци за сите медиуми на животната средина
- Изработка на карти со геоориентирани податоци од сите медиуми на животната средина
-

ИЗВЕШТАЈ ЗА СОСТОЈБАТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА SOER 2010

- Подготовка на материјалите за осум тематски поглавија од делот Ц
- АктивностизапромоцијанаИзвештајот за состојбата и перспективата на Европската животна средина 2010 (SOER2010) воМакедонија.
- Подготовка на материјалите од делот Ц и резиме за сите тематски поглавија на македонски јазик.

ИНДИКАТОРИ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА 2010

- Ревизија на податоците и краткиот опис за секој индикатор од сетот на индикатори изготвен врз основа на CSI на Европската агенција за животна средина, за земјите од Западен Балкан.
- Подготовка и ревизија на индикаторите за животна средина на Република Македонија, врз основа на националниот сет усвоен во 2008 година.

GLOBE ПРОГРАМА

- Ревизија и подготовка на вебот за GLOBE Програмата
- Одржана годишна GLOBE конференција на националните координатори на програмата, од Европа во Охрид
- Ажурирање на делот за GLOBE во Македонија на страната на GLOBE интернационал.

ТЕХНИЧКИ КОМИТЕТИ - ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈА

- Воведување на европските стандарди и ИСО методите, со метод на индосирање (превод и технички корекции на насловите на стандардите) при што се додава ознаката МК наместо ЕН.Техничките кометите ги преведуваат и усогласуваат насловите на стандардите, подготвуваат програма на работа и листа на приоритизација на усвојување на стандарди за соодветните области.

Раководител на сектор

Светлана Ѓорѓева